लेपो न कार्यः अस्मिन्पक्षे वाजिनस्य तप्ताभिघारप्राणदानोपस्ताराभिघारणानामभावः । वाजिनयागस्य कालमाह ·

प्रहृत्य तृणं तेन चरति ॥ ११ ॥ [1] तृणं प्रहृत्य प्रस्तरहोमानन्तरं प्रस्तरमध्याद्गृहीततृणस्यानुप्रहरणं कृत्वात्मानमालभ्यापः स्पृष्ट्वा वाजिनेन चरति यागमनुतिष्ठति । कालान्तरमाह ·

विमुच्य वा स्रुचौ ॥ १२ ॥ अथवा घृताचीऽइति [2] (२.१३) मन्त्रेण स्रुचोर्धुरि स्फ्ये वा निधानानन्तरं (३.६.१३) वाजिनेन चरति ।

बर्हिरवसिञ्चन्गृह्णाति ॥ १३ ॥ द्रवत्वात्स्रुवेण ग्रहणे प्राप्ते बर्हिरवसिञ्चन्नित्युपदेशादेव प्रतीत्य श्रवणाच्च स्थालीमुखेनैव जुह्वां निनयति बर्हिषि स्कन्दनं कुर्वन् · न हि स्रुवेण सकृद्ग्रहणे क्रियमाणे बर्हिरवसेचनवाजिनयागदिग्व्याघारणभक्षणपर्याप्तं वाजिनं सम्भवति । अत्र वाजिनस्याज्यनिषेधपक्षे नोपस्ताराभिघारौ शृताभिघारमात्रनिषेधपक्षे तु भवत एव । कस्मादेवमन्याय्यं हविष स्कन्दनमुच्यतऽइत्यत आह ·

तदृषभेषु रेतो दधातीति श्रुतेः ॥ १४ ॥ शाखान्तरे यद्बर्हिरवसिञ्चन्गृह्णाति तदृषभेषु रेतो दधातीति · तेन श्रुतिबलादेवमन्याय्यमपि युक्तमेव नास्ति वचनस्यातिभार इति ।

वाजिभ्योऽनुवाचयति ॥ १५ ॥ ग्रहणानन्तरं वाजिभ्योऽनुब्रूहीत्यनुवाचयति होतारम् तदनन्तरमेवोपदेशात् न पूर्वम् ।

प्रतिवषट्कारꣳ कृत्वा वाजिनशेषेण दिशो व्याघारयति दिश इति (६.१३) प्रतिमन्त्रं प्रदक्षिणं पुरस्तात्प्रथमम् ॥ १६ ॥ होतुर्हि तत्र द्वौ वषट्कारौ स्तः वषट्कारोऽनुवषट्कारश्च प्रतिवषट्कारम् द्वयोरपि वषट्कारयोः कृत्वा यजतिस्थानाज्जुहोतिस्थानमागत्य स्रुक्स्थेन वाजिनशेषेण दिशः प्रदिश इत्यादिभिर्मन्त्रैः प्रतिमन्त्रं प्रतिदिशं सर्वासु दिक्षु आहवनीयस्याग्नेः प्रदक्षिणं दिशो व्याघारयति दिशः कर्मभूता अभिलक्षीकृत्य वाजिनशेषं क्षारयति · एवं चतुर्भिर्मन्त्रैश्चतसृषु दिक्षु व्याघारणे सिद्धे आह ·

---

१) अनुप्रहरेत्युक्तो Mahâd. See ३.६.१५. २) ? घृताच्यसीति२.